

Budapestre vonatkozó ujságcik'

Osztályozás

381.6

Szerző:

Cím: *Az Ébredő Magyarok nagygyűlése a drágaság ellen*

Forrás:

Nemzeti Újság

Rp.
(Hely)

1921. 9. 20
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Hely

Idő

"1921"

Személy

Helyszám

Az Ébredő Magyarok nagygyűlése a drágaság ellen

A zsidó siberék és valuta-hiének okozzák a drágaságot — Kik akarják lejáratni a keresztény irányzatot — Szüntessék meg az élelmiszer-kivitelt! — Zárják be a tőzsdét, kobozzák el az árdragítók vagyonát — Ébredő kormánybiztos!

(A Nemzeti Újság tudósítójától.) Az Ébredő Magyarok Egyesülete, mely megalkuvás nélkül megy a maga útján, vasárnap délelőtt nagygyűlést tartott a pesti Vigadó termeiben. A gyűlés magasra szökött jelentőségében a sablonos és szokásos tiltakozások szintje fölé, mintegy élő válasz volt a zsidóliberális front offenzívájára, mely rohamhullámaival már a keresztény intézmények és a magyar front torkáig dolgozta. A gyűlés tömegekbe-vallása annak a gondolatnak, hogy Magyarországon a magyarság a vezetés, a cselekvés, hogy a magunk bajait magunk oldjuk meg s hogy a zsidóságnak semmi keresnivalója nincs a nyomor területén, hogy ismét forradalomra gyujtsen mindent. A gyűlés vezető szólama az elkésredés volt, mely szenvedelemben égő kifakadásokban szikrázott a tömeg lelkén. A tömeg, mely magyar uralmat és megváltást várt a kommün után — nyomort és dözsölő idegent lát. Ezen a gyűlésen erősebb harcra szállást követelt és válaszul a liberális sajtón keresztül utijongó öröme a tömeghatalom megtorló erejét emlegette, mely egyedül alkalmas harc taktika az egyre rikoltóbb ellenséges jelenségekkel szemben. A leicsinylés és lemosolygás taktikájára (ez is magyar rendörök és magyar katonák háta mögül történik) az ébredő magyarság és az antiszemita szervezetek országos megmozdítása lesz a válasz s a hanyatlottnak hirdett nagy gondolat tettekké fog acélzódni s az öt százalékos zsarnok támadására hamarosan megkapja a választ. Az Ébredők gyűlése a következő volt:

Tegnap, vasárnap délelőtt, már jóval a nagygyűlés kezdete előtt hatalmas tömegek vonultak a Vigadó

épülete elé. Ehezéstől sápadt, sovány, nyomort rágott ruházatu, ezer gondtól, fájdalomtól megvert emberek: keresztény magyarok... Hatalmas csoportokban jöttek el a vasutasok, postások, s a többiek mind, akiknek a munkája nélkül megállna az élet.

Fél-tizenegy óra után nyitotta meg az ülést Sármezey Endre, aki — miután a megjelenteket néhány szóval üdvözölte — átadta a szót Budaváry László nemzetgyűlési képviselőnek, akit hatalmas éljenzéssel fogadtak.

A keresztény irányzat válsága

Budaváry azzal kezdte beszédét, hogy a keresztény irányzat két esztendő küzdelmei után csaknem teljesen hajtórést szenvedett.

— Ez nem a mi hibánk — mondotta Budaváry —, mert bennünket elgáncsoltak az üvöltő jogrend-szakalok. (Felháborodott felkiáltások: *Abcug Drózdny! Le Rupertiel!*) Legnagyobb ellenségünk az ország határain belül van. Ez az ellenséges fajta idézte elő a mai elviselhetetlen drágaságot is. A keresztény irányzatot nem sikerült megteremteni a zsidó pénzel megvesztegetett „diszkeresztények“ miatt. Öt százalék zsidó le tudta tiporni az egész magyar nemzetet! (Óriási zaj. Egy hang: *Héjjas kell ide!* Nagy taps, egyhangú, zúgó felkiáltás: *Eljen Héjjas Iván!*)

A destruktív sajtó támadásai

Hatalmas fegyver az áskáló zsidók kezében a destruktív sajtó. („Be kell szüntetni!”) Mi csak abban a kormányban bízhatunk ezentúl, amely működését a destruktív sajtó azonnali megfojtásával kezdi. (Eljenzés.) Ez a sajtó dolgozott a forradalmak előtt és után és dolgozik most is a magyar nemzet tönkretételén. Ez a sajtó akarta lehetlenné tenni az Ébredőket, ez akarta egymás ellen uszítani a katolikusokat és protestánsokat, holott Magyarország kormányzója (Óriási éljenzés.) kijelentette egy kül-

döttse előtt, hogy minden magyarnak össze kell fognia közös hazánk imádatában és valóságos Istenáldás volna erre a nemzetre, ha az a kicsi ipszilon nem vádastand el a magyar keresztényeket és a keresztényeket. Ez a zsidó sajtó iparkodott lejáratni a nemzeti irány vezetőit. Most ismét az Ébredőket támadják. Az a zsidóság, amely a diktatura után némán és libabőrösen várta a történendőket, most már szájára meri venni az Ébredőket és piszkolni mer bennünket. (Óriási zaj.) Ma is szabadon mérgezheti még a munkásság lelkét a Népszava. (Le vele!)

A zsidó láncosok és siberék mindent megtesznek, hogy óriási drágaságot idézzenek elő és ezzel elégedetlenséget szítsanak. A magyarországi zsidó társaság vezetői, akik a keresztény irányzatot meg akarják bukítani, teljesen egy követ fujnak a bécsi és oroszországi kommunistákkal, valamint a zürichi valuta-hiénekkel. De hiába akarnak a zsidók bennünket ismét a forradalomba hajítani, ez többé nem fog nekik sikerülni.

Radikális keresztény irányzat

A jelszavas keresztény kurzus megbukott, most kezdődik majd el a radikális, meg nem alkuvó nemzeti irányzat. (Eljenzés.) A sértetlen Magyarország utjából minden akadályt el fogunk söpörni. Kurzuslovagokra nincs szükségünk. 1919 augusztusában sokan jöttek hozzánk, akik nálunk akartak érvényesíteni önző érdekeiket. (Felkiáltások: *Abcug Kassay!*) Ezek, mikor látták a konjunktúra-változást és mikor megsuhogott a zsidó bankó, íthagyták a keresztény táborot. Eddig mindig túrelmére írtettek bennünket, de ezt már meguntuk és gyorsan akarunk cselekedni. Azonnal le kell törni a drágaságot. A zsidóság soha így nem tobzódott a jólétben, mint ma, a keresztény milliók pedig nyomorognak. A zsidók mellett mindinkább előre törnek a levitézett szabadkőművesek is. Ezt nem engedhetjük meg. A most nyilvánosságra került panamák nem a keresztény irányzatnak, hanem néhány egyéneknek a bűnei, akik meg fognak ezért bünhődni. Mi nem várunk semmit a lakásügyi és közéletmezést tanácsból és ezért ébredő kormánybiztos kiküldését követeljük. (Eljenzés.) A magyarság válságos helyzetben van, de ha pusztulunk, magunkkal rántjuk külső és belső ellenségeinket. Az Ébredők kétmillió s táború a zsidóság és mindenki más nemzet-ellenes megmozdítását rettentő erővel el

fogja fojtani. (Oriási éljenecs, taps.)

A határozati javaslat

Ezután az EME igazgatója, *Turchányi Egon* határozati javaslatot terjesztett be, amely szerint az Ebredek követelik *elsőször*: mindennemű *élelmiszer-kivétel haladéktalan megszüntetését* és a behozatal megengedését, *másodszer*: importáljon a kormány a sertéshizláláshoz szükséges elegendő mennyiségű kukoricát, *harmadszer*: a bankok kizárólag banküzletekkel foglalkozhassanak, árukészleteiket az állam vegye igénybe, *negyedszer*: állapítsanak meg irányárakat az elsőrendű cikkekre, *ötödször*: élvezhető kedvezményes ellátást a közszolgálati alkalmazottaknak és munkásoknak, *hatodszer*: drágasági segítyt a fixfizetésiieknek, *hetedszer*: pénzünk megjavulásáig a tőzsde zárassék be, *nyolcdször*: az árdragítók ellen hozott novellát a legszigorubbán hajtsák végre s emellett elkobzandó az árdragítók vagyona, *kilencedször*: *mind Ezek keresztilvitelére ébredő kormánybiztost nevezzenek ki.* (Felkiáltások: *Eljen Budaváry!*) A határozati javaslat végül bejelenti, hogy ha az Ebredek követeléseit a kormány nem teljesíti, az ebből származó eseményekért a kormányt teszik felelőssé. (Eljenzés.)

A Vasutasok Országos Gazdasági Egyesülete és a KANSz. államvasuti csoportja nevében jelentették be ezután a csatlakozást, majd *a gyűlés egyhangu lelkesedéssel elfogadta a határozati javaslatot.* A tőmeg a Himnusz hangjai mellett oszlott szét.

a kongresszusnak lehet köszönni, hogy *Murray* a Népszövetségben megtette ismeretes indítványát a *kisebbségek hatásosabb védelme érdekében.* Annál nagyobb hatás remélhető a jövőben, mikor az Elnyomottak Ligája már nem lesz teljesen ismeretlen a világ közvéleménye előtt; éppen ezért fogadta egyhangu helyeslés a *rutén küldöttek* javaslatát, hogy a *második kongresszussal* ne várjunk egy egész évig, hanem tartassék az meg kivételosen *már a jövő év elején.* Addig a megválasztott központi bizottságnak ideje lesz minden irányban megtenni a szükséges intézkedéseket, annál is inkább, mivel ezután már nem egyes emberek áldozatkészségére lesz alapítva az egész akció.

Remélhetően akkorra az *elnyomott magyar-ság is megfelelő számban fog megjelenni*, hogy kellőképpen válaszoljon a Magyarország elleni vádakra. Ezekben már most sem volt hiány: Magyarországnak — főképpen a hajdani osztrák sajtó jóvoltából — rettenetes hire van a külföldön s az egyetlen magyar küldött minden igyekezete, tárgyismerete és debatterei képessége mellett sem győzhette egyedül a vitát. A magyarbarát nemzetiségek képviselői pedig csak nagyon óvatosan támogathatták, nehogy gyanússa tegyék magukat és többet ártsanak úgy maguknak, mint a magyarságnak, mint amennyit használnak. A kongresszuson fölös számmal voltak képviselve a szláv elemek, amelyek is, többé-kevésbé nyíltan *a nagy szláv eszme elleni arulásnak* tekintették a tót, de főként a rutén kiküldöttek állásfoglalását, mely egy szláv fajjal — a csehvel — szemben előnyt ad egy nem-szláv fajnak, a magyarnak.

A rutén nép állásfoglalása a magyar megoldás és a magyar nép mellett, úgy amint azt a rutén kiküldöttek megokolták, *az egész kongresszus méltányuló megértésével találkozott.* Hogy a szlávokat, főképpen pedig az ukránokat nem sikerült meggyőzni, az ugyan kétségen kívül áll; de ez nem is annyira fontos, hogy érte küzdeni érdemes volna. Mikor azzal az inszINUÁCIÓVAL szemben, hogy ma a rutén földön több rutén lap jelenik meg, mint a magyar uralom alatt, a rutének vámutattak arra, hogy ezek a lapok *aligha a több mint 80 százalékában analfabéta lakosság anyagi támogatásából tartják fenn magukat*; mikor az

zel a csipkolódó megjegyzéssel szemben, hogy a kongresszuson csupa olyan nemzetiség van jelen, amely a magyarok „elnyomása” alá akar visszajutni. *Pejani* professzor, az albán küldött jelentette ki, hogy ezt minden albán megérti, mert hisz ők maguk, akik annyi időn át, pláne fegyverrel is, küzdöttek a török elnyomás ellen, most, a szerb és görög iga alatt, szívesen visszafogadnák a török uralmat, — nehéz is lett volna elfogulatlan bírálónak meg nem érteni a rutén és tót állásfoglalás indokait. Az elfogultakat pedig csakis éppen az ilyen el nem fogult állásfoglalás nyomása fogja nem ugyan meggyőzni, de legalább elhallgattatni.

S éppen ebben van egy magyar, mint rutén szempontból, de minden más magyarbarát nemzetiség szempontjából is a kongresszus rendkívül nagy jelentősége. A Népjogvédelmi Liga megalapításával

megnyílt az elnyomottak előtt egy oly fórum, ahol maguknak az elnyomottaknak képviselői tarthatják föl panaszait, felelhetnek a rágalmozókknak s ahol az itélkező közvéleményt ismét csak elnyomottak alkotják, akiket nem lehet azzal vádolni, hogy a hatalom tényleges birtokosainak érdekeit képviselik, vagy hiával lennének annak a hozzáértésnek és érzéknek, amely a panaszok elbírálásához szükséges.

Az érdektelen és informálatlan közvélemény előtt ennek rendkívüli sulya lesz, aminthogy a Népszövetségen máris mutatkozik a hatás, nem is szólva az *elnyomók ideges reagálásáról.* Annál örvendesebb, hogy az egész kongresszus központjába a tót, rutén és vend kérdések révén éppen az egész magyar kérdés-komplexum került. Részbe volt ebben kétségkívül annak a rendkívül szerencsés összeállításnak, amellyel éppen ezek a küldöttek jelentkeztek a kongresszuson; de a főérdem mindenestre annak tulajdonítandó, hogy a küldötteknek könnyű volt a föladatuk: *csak a pusztán és tiszta igazságot kellett elmondaniok.* Az igazság ékesszólása azután biztosította számukra a hatást.